

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23 00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/47/2003

PREFERENCJE PARTYJNE W MARCU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

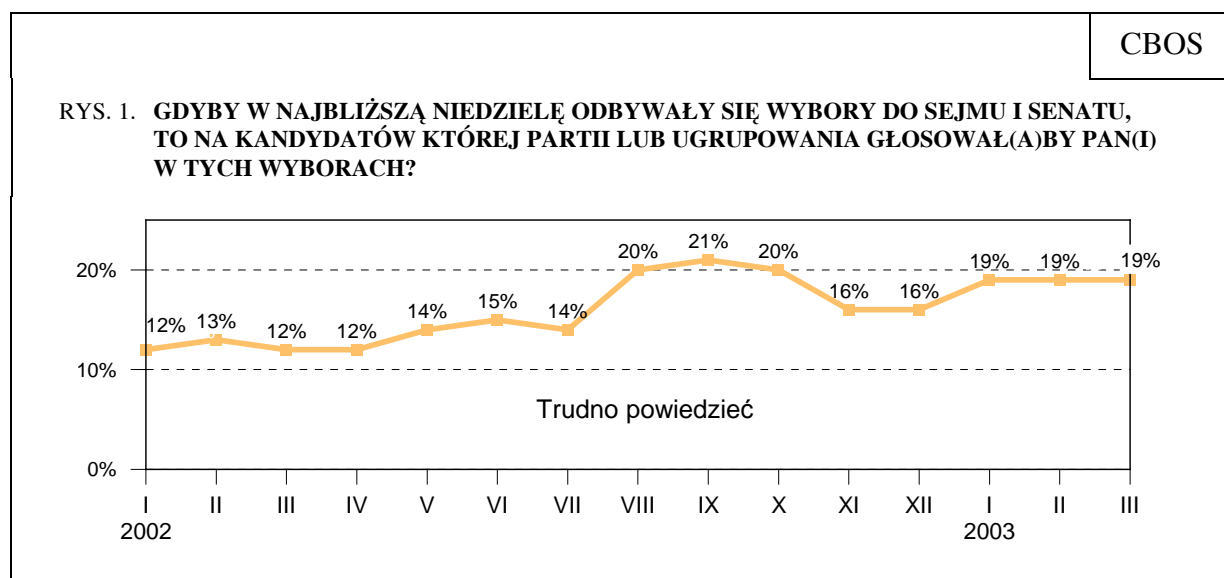
Najważniejszym wydarzeniem tego miesiąca jest niewątpliwie nieoczekiwany rozpad koalicji rządowej i odwołanie przez prezydenta - na wniosek premiera - PSL-owskich członków gabinetu. Podstawowym zarzutem wobec PSL formułowanym zarówno przez przedstawicieli SLD, jak i UP była polityczna niełojalność, czego przykładem było głosowanie posłów PSL przeciwko rządowemu projektowi ustawy o winietach. Wydarzeniem, które nadal skupia uwagę opinii publicznej, jest tzw. sprawa Rywina. Zainteresowanie społeczne, z jakim spotykają się przesłuchania kolejnych świadków, i znaczenie ich wypowiedzi spowodowały, że sejmowa komisja śledcza stała się przedmiotem sporów i przetargów politycznych. W rezultacie niespodziewanie parlament zdecydował o dokonaniu zmian personalnych w jej składzie, choć nie przychylił się do postulatów wszystkich ugrupowań mających w niej swoich przedstawicieli. Jawność prac komisji powoduje, że Polacy mogą się wiele dowiedzieć o mechanizmach funkcjonowania państwa i jego instytucji w wymiarze praktycznym, a także o roli, jaką odgrywają w tym partie polityczne oraz nieformalne grupy nacisku. Wydaje się, że dla opinii publicznej zdobywana w ten sposób wiedza w tym zakresie ma może nawet większe znaczenie niż kwestia ujawniania faktów dotyczących tego konkretnego przypadku korupcji.

Trzeba zastrzec, że nasze badanie¹ było realizowane w czasie trwania przesilenia rządowego. Część ankietowanych wypowiadała się na temat swoich sympatii partyjnych jeszcze w momencie, kiedy istniał rząd koalicji SLD-PSL-UP, natomiast pozostali - już po rozpadzie koalicji rządowej.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (154) przeprowadzono w dniach 1-4 marca 2003 roku na liczącej 975 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w marcu, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 54% ankietowanych, czyli o 1 punkt więcej niż w styczniu i lutym.

Od początku tego roku odsetek Polaków deklarujących chęć wzięcia udziału w wyborach parlamentarnych, ale niemających określonych preferencji utrzymuje się na tym samym poziomie - 19% potencjalnych uczestników wyborów nie wie, które z ugrupowań poparłoby w tym głosowaniu.



Ugrupowaniem mającym najwięcej zwolenników nadal pozostaje SLD, jednak od grudnia ubiegłego roku poparcie dla tej partii systematycznie spada. W marcu chęć głosowania na SLD deklaruje nieco ponad jedna czwarta potencjalnych wyborców mających sprecyzowane sympatie polityczne (26%). W porównaniu z poprzednim pomiarem poparcie dla SLD zmalało o 2 punkty procentowe, jednak od stycznia spadło o 4 punkty, a od grudnia odsetek zwolenników SLD zmniejszył się aż o 7 punktów. W stosunku do lutego stabilne pozostaje poparcie dla współrządzącej z SLD Unii Pracy - w marcu, podobnie jak przed miesiącem, chęć głosowania na UP deklaruje 3% potencjalnych uczestników wyborów o sprecyzowanych sympatiach partyjnych.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach i mających sprecyzowane sympatie polityczne*									
	VI 2002	VII 2002	VIII 2002	IX 2002	X 2002	XI 2002	XII 2002	I 2003	II 2003	III 2003
	w procentach									
Sojusz Lewicy Demokratycznej	31	30	30	34	36	30	33	30	28	26
Prawo i Sprawiedliwość	14	12	15	12	12	13	12	13	12	16
Samoobrona RP	14	17	12	14	11	13	12	11	16	14
Platforma Obywatelska RP	10	12	10	10	12	10	10	11	10	13
Polskie Stronnictwo Ludowe	8	7	10	8	9	9	11	9	8	8
Liga Polskich Rodzin	8	8	8	7	8	11	10	8	12	6
Unia Wolności	5	4	5	2	3	4	3	5	3	5
Unia Pracy	4	3	4	5	3	3	2	5	3	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	1	3	2	2	2	2	2	2	2	3
Unia Polityki Realnej	1	1	1	1	0	2	1	1	1	2
Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Ruch Społeczny / RS AWS	1	1	1	1	1	2	1	0	1	1
Partia Ludowo-Demokratyczna	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1
Polska Partia Socjalistyczna	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Stronnictwo Konserwatywno-Ludowe - RNP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1
N=	481	445	400	560	597	499	417	439	429	426

***Uwaga:** W tabeli nie uwzględniono odpowiedzi „trudno powiedzieć”. Wielkość poparcia dla poszczególnych ugrupowań jest procentowana do tej grupy wyborców, którzy po pierwsze - chcą uczestniczyć w wyborach, po drugie - wiedzą, na kogo będą głosować.

Wśród ugrupowań opozycji parlamentarnej relatywnie najwięcej zwolenników ma PiS, na który obecnie chce głosować 16% potencjalnych wyborców. W porównaniu z ubiegłym miesiącem poparcie dla tego ugrupowania wzrosło o 4 punkty procentowe. Kolejne miejsca zajmują Samoobrona (14%) oraz PO RP (13%). W stosunku do lutego odsetek zwolenników Samoobrony obniżył się o 2 punkty, natomiast liczba sympatyków PO wzrosła o 3 punkty. Rozpad koalicji rządowej nie wpłynął na notowania byłego współkoalicjanta SLD i UP - PSL. Podobnie jak w lutym na PSL gotowych jest głosować 8% potencjalnych wyborców mających sprecyzowane sympatie partyjne. Partią, która w ciągu ostatniego miesiąca najwyraźniej straciła w opinii badanych, jest LPR. Obecnie na ugrupowanie to gotowych jest głosować 6% potencjalnych uczestników wyborów, czyli aż o połowę mniej niż w lutym. Trudno nie łączyć

tego spadku poparcia z sejmową awanturą, jaką kierownictwo LPR rozpętało w sprawie wymiany swojego przedstawiciela w komisji parlamentarnej powołanej do wyjaśnienia tzw. afery Rywina.

W marcu relatywnie sporo zwolenników zyskała UW - co dwudziesty potencjalny uczestnik wyborów (5%) byłby gotowy głosować na tę partię. Spośród pozostałych ugrupowań na 3% głosów mogłaby obecnie liczyć KPEiR, jeszcze mniej wyborców chciałoby głosować na UPR (2%) oraz na PL-D, ZChN i Ruch Społeczny (po 1%).



Marzec jest trzecim z rzędu miesiącem, w którym notujemy spadek poparcia dla SLD - najważniejszej partii na naszej scenie politycznej. W stosunku do lutego w opinii badanych straciła także Samoobrona. Jednak ugrupowaniem, którego notowania w tym miesiącu najbardziej się pogorszyły, jest LPR - poparcie dla tej partii zmalało aż o połowę. Pozostałe ugrupowania opozycyjne zyskały zwolenników - relatywnie najwięcej PiS.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI